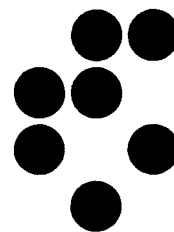

NOVICE

univerza v ljubljani

institut "jožef stefan" ljubljana, jugoslavija

22. december 1977 - leto XV

številka 6

VSEBINA:

Ob Dnevu republike		3
Modularni mikroračunalnik in sestavljiva instrumentacija sistema "mikro m"	R. Tavzes	5
Razstava hidrometeorološke opreme	B. Glavič	7
Simpozij o živalskih, rastlinskih in mikro-bialnih toksinih	F. Gubenšek	8
Strokovni razgovor o varnosti jedrskih elektrarn v ZRN	J. Sušnik, R. Istenič	9
Peti mednarodni simpozij "Računalniki v kemijskem inženirstvu"	J. Černetič	11
Inovacijska dejavnost na Institutu	F. Žle	11
Kratke novice		12

NOTRANJE VESTI:

Kratke novice I		18
Dve fotografski novici		19
Izleti sindikalne organizacije IJS	V. Ivković	20
Športne novice	I. Segar	21
Osebne vesti	S. Wostner	22

Urednik:	mgr. B. Mavko
Odgovorni urednik:	dr. R. Pirc
Stalni sodelavci:	dr. P. Cevc dr. V. Dimić K. Kajfež dr. I. Kregar M. Milojević, dipl.ing. S. Wostner
Slike:	M. Smerke
Strojepiska:	A. Rupnik
Razmnoževanje:	J. Zibelnik

Razmnoženo v 440 izvodih.

Ponatis člankov deloma ali v celoti je dovoljen le z opombo, da gre za prispevke iz "Novic" Instituta J.Stefan v Ljubljani.

OB DNEVU REPUBLIKE

29. november je državni praznik, obletnica pomembne odločitve narodov Jugoslavije, da sredi ene največjih preizkušenj vseh časov osnujejo novo državo. Združeni v Jugoslaviji so naši narodi v preteklih 34 letih dvignili deželo na tedaj nesluteno raven gospodarske in družbene razvitosti in ji obenem pridobili izjemen ugled v svetu.

Dejavnost našega instituta, tako kot dejavnosti drugih raziskovalnih organizacij, pomembno prispeva h krepitvi gospodarske, tehnološke in intelektualne neodvisnosti naše dežele. Mnogi pomembni družbeni dokumenti pa tudi družbeni načrt SRS, dajejo raziskovalni dejavnosti pomembno mesto. Tako ni slučaj, da predvideva dogovor o temeljnih družbenih planov SRS za naslednje štiriletno obdobje dvig celotnih vlaganj za raziskovalno dejavnost.

Medtem ko je jasno, da vodi združevanje proizvodnih zmogljivosti k bolj smotrni proizvodnji, združevanje sredstev k smotrnejši izrabi, še vedno naletimo na resne dvome o tem, kadar govorimo na podoben način o osredotočanju raziskovalnega potenciala. Institut "Jožef Stefan" predstavlja za slovenski prostor skorajda izjemen veliko ustanovo: pri nas dela desetina vseh registriranih raziskovalcev v Sloveniji in več kot ena četrtnina vseh slovenskih doktorjev znanosti. Institut ima torej za naše razmere izjemen raziskovalni potencial ter je vedno znova v središču pozornosti. Zato smo naš program dejavnosti v obdobju 1976-1980 zasnovali tako, da bi čim bolj in čim lažje uresničevali vlogo raziskovalnega in razvojnega središča, ki je naslonjeno na družbeno in industrijsko zaledje in ki se z njim zliva v neločljivo celoto. V uresničevanju teh naših teženj še vedno naletimo na velike težave. Kljub vsem našim prizadevanjem, se celotni realni dohodek Instituta skorajda ne dviga več in ostaja na ravni 100 milijonov dinarjev, pri čemer ustvarjamo nekako 35-40 % teh sredstev iz neposrednih naročil.

Število delavcev v Institutu ne narašča, pač pa se počasi spreminja njihova sestava. Povsod tam, kjer se jedra delovnih skupin krčijo, moramo te spremembe pozorno slediti in pravočasno ukrepati.

Naša prizadevanja na področju samoupravnega sporazumevanja so v preteklem letu rodila pomembne sadove. To so novi dolgoročni sporazumi s celjsko Cinkarno, Aerom iz Celja, Pivovarno Union in nekaterimi drugimi. Posebej velja omeniti sporazum o osnovanju Skupnosti treh jugoslovanskih jedrskih institutov. Ta sporazum dokazuje, da smo stopili na področju jedrske energije in njene uporabe v novo razdobje. Sklenjeni sporazum z Zavodom za varstvo pri delu nam v slovenskem, pa tudi jugoslovanskem

prostoru nalaga odgovorne naloge. Podobno nam bo sporazum z ZP Iskro, ki je pred podpisom, dal tiste potrebne okvire, ki smo jih v preteklosti pri sodelovanju s TOZDi Iskre močno pogrešali.

Na naše delo in odnose z VTO Univerze bosta gotovo pomembno vplivala oba sporazuma s Fiziko in Kemijo, ki sta že dalj časa v razpravi.

Doslej smo v letu 1977 sklenili z uporabniki naših dosežkov in znanja nad 120 pogodb. Tipični pogodbeni znesek je vse manjši, kar pomeni, da gre vse več naših naporov, energije in časa v dogovarjanje, da se naše delo spričo zunanjih okoliščin drobi. To gotovo ni zaželeno in je v nasprotju s smotnim trošenjem naših sil. Naši močnejši pogodbeni partnerji še vedno ostajajo tovarne Iskre, Jedrska elektrarna Krško, Rudnik urana Žirovski vrh in farmacevtska industrija. Pomemben porast pa smo letos zabeležili pri delu za potrebe oboroženih sil in pri prodoru z našo ekološko merilno opremo.

Prav kvaliteta in obseg naših aplikativnih in razvojnih del sta vzpodbudila naše večje naročnike, da so nam s krediti pomagali pri uresničevanju ene izmed naših dolgotrajnih teženj: v letošnjem letu smo pričeli z gradnjo dodatnih laboratorijskih prostorov. S tema dvema zgradbama bomo pridobili nove površine in tako omilili prostorsko stisko, ki nas omejuje v našem prizadevanju, da bi dohodek iz aplikativnih dejavnosti povečali.

Dejstvo, da pogosto le rezultati naših aplikativnih raziskav naletijo na ugoden odmev v naši najbližji okolici, pa nas ne smejo zanesti v spremembo naših osnovnih programskih zamisli. Ne smemo se odreči glavnemu viru našega znanja, to je temeljitim osnovnim raziskavam. Tudi na tem področju smo bili v preteklem razdobju uspešni, sodeč po številu domačih in tujih družbenih priznanj za to dejavnost.

Naše delovanje v veliki meri zavisi tudi od ravni raziskovalne opremljenosti. V preteklem razdobju smo uspeli dobiti nekaj pomembnejših kosov raziskovalne opreme. To so: novi elektronski mikroskop, elektronski mikroanalizator in visokotemperaturna peč. Žal, pa nam ni uspelo dobiti aminokislinskega analizatorja, kar utegne imeti precejšnje posledice za delo oddelka za biokemijo. Gotovo pa je naš največji neuspeh preteklega leta ustavitev načrtov za izgradnjo linearne pospeševalnika. Ta odločitev, že kaže vse svoje usodne posledice na razvoj naše jedrske fizike.

Raziskave na področju tekočih kristalov so v preteklem letu dale tudi tehnološko nad vse pomemben rezultat: mikroenkapsulacija tekočih kristalov bo omogočila razširitev uporabe termotropskih tekočih kristalov. Z visoko ločljivo jedrsko magnetno spektroskopijo danes naši fiziki določajo ne le količine, temveč tudi kvaliteto olja v semenih. Naši kemijski tehnologi so se neposredno vključili v kolektiv Rudnika urana Žirovski vrh, kjer nadaljujejo delo na zaprti tehnologiji predelave uranove rude. Dalje se smiselno vključujejo v prizadevanja za zmanjševanje onesnaževanja okolja v Celju in drugod.

S področja varstva okolja moramo omeniti tudi avtomatske merilne ekološke postaje 4. generacije. To so postaje z mikroročunalnikom, ki jih v svetu šele razvijajo in ki predstavljajo osnovne sestavne dele merilno-alarmnega sistema za nadzor okolja. Ne le merilne postaje v Krškem, v Brestanici in avtomatski sistemi za razstrupljanje odpadnih voda, tudi naša poglobljena dejavnost na področju sledenja radioaktivnosti, toksičnih elementov in končno tudi ekspertize SEPO predstavljajo del pomembne vloge, ki jo ima Institut danes na tem področju.

Še bi lahko našteval naše uspehe v preteklem letu. O tem govorijo javna priznanja za naše delo in ne nazadnje vrsta domačih in mednarodnih strokovnih srečanj, ki smo jih uspešno organizirali.

Tudi Republiški računski center je v letošnjem letu dosegel pomembne delovne rezultate. Z nakupom dodatnega računalnika je povečal zmogljivosti in tako omogočil uporabnikom boljše delo kot v preteklem letu. V devetih mesecih letošnjega leta se je realizacija centra povečala za več kot 50% v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta, kar je zahtevalo od delavcev centra velike napore. Z nabavo nove opreme, ki bo instalirana ob koncu leta, pa center predvideva enak porast tudi v letu 1978.

Na koncu bi želel posvetiti nekaj pozornosti našim medsebojnim odnosom. Z uveljavljanjem in izvajanjem določil Zakona o združenem delu dobivajo ti odnosi novo vsebino in razsežnosti.

Samoupravne poti odločanja v Institutu in zavest samoupravljalcev smo v preteklem letu izredno razvili. Tako smo, ob sodelovanju vseh delavcev Instituta, sprejeli Sporazum o razporejanju dohodka in delitvi osebne dohodka delavcev IJS in pripraviti Sistemizacijo delovnih mest. V izredno kratkem času nam je uspelo izvesti drugo fazo izvajanja Zakona o združenem delu ter izdelati sistem nagrajevanja po delu. Ker smo pri tem med redkimi organizacijami, ki so to že uspele uveljaviti, je to gotovo priznanje in spričevalo zrelosti naših samoupravljalcev. Prvi korak v poglobljene dohodkovne odnose smo s tem opravili. Naši medsebojni odnosi so pri tem preživeli pomembno preizkušnjo, ki dokazuje tisto mero razumevanja in medsebojnega spoštovanja, ki nam je lastna in nas povezuje pri opravljanju pomembnih nalog za potrebe našega gospodarstva in širše družbe.

(Povzetek govora, ki ga je imel prof.dr. B.Frlec na proslavi Dneva republike, pripravil B.Mavko).

MODULARNI MIKRORAČUNALNIK IN SESTAVLJIVA INSTRUMENTACIJA SISTEMA "MIKRO M"

R. Tavzes

Že od samega začetka, ko so si mikroročunalniki šele utirali pot na tržišče, so sodelavci IJS začeli vpeljavati mikroročunalnike v nekatere instrumente in v avtomatsko delovnih in merilnih procesov. Uspeh pri avtomatizirani meteorološki postaji, prevoznih merilnicah, krmiljenju spektrometra, upravljanju betonarne, krmiljenju scene razsvetljave in še nekaterih drugih primerih, je samo potrdil, da bodo mikroročunalniki zaradi velike zmogljivosti ob majhni porabi prostora in moči ter predvsem zaradi nizke cene, na nekaterih področjih povsem izpodrinili druge računalnike.

V navedenih primerih mikroročunalnik ni bil niti mišljen kot poseben podsestav, temveč je bil tesno povezan z ostalimi deli. Taka uporaba res omogoča popolno izrabo njegovih zmogljivosti, zahteva pa precej dragega razvojnega dela.

Tesno prilagajanje mikroročunalnika zahtevam izdelka je ekonomsko upravičeno le v velikih serijah, tako da razvojni stroški le delno bremenijo posamezni izdelek. Zaradi izboljšane tehnologije mikroročunalniki izpodrivajo večje računalnike tudi v

zahtevnejših primerih kot so: upravljanje procesov, avtomatizacija meritev, obdelava poslovnih in tehničnih podatkov. Te obdelave redko nastopajo v večjih serijah. Procesi in obdelave pa se običajno med seboj močno razlikujejo.

Kot posledica naših dosedanjih izkušenj pri delu z mikroročunalniki smo si zadali naslednjo nalogo: poiskati najmanjše celotne stroške, ki vključujejo tako materialno opremo, kot tudi stroške prilagoditve mikroročunalnika za določeno uporabo.

Analiza zahtev in obstoječih rešitev je privedla do zgradbe sistema "mikro m", ki vam ga predstavljamo. Sistem "mikro m" združuje mikroročunalnik v modularni izvedbi in nabor perifernih modulov, tako da je z malo truda možno prilagoditi zmogljivosti ter vhodno izhodne povezave sistema "mikro m" potrebam procesa.

Tehnični podatki:

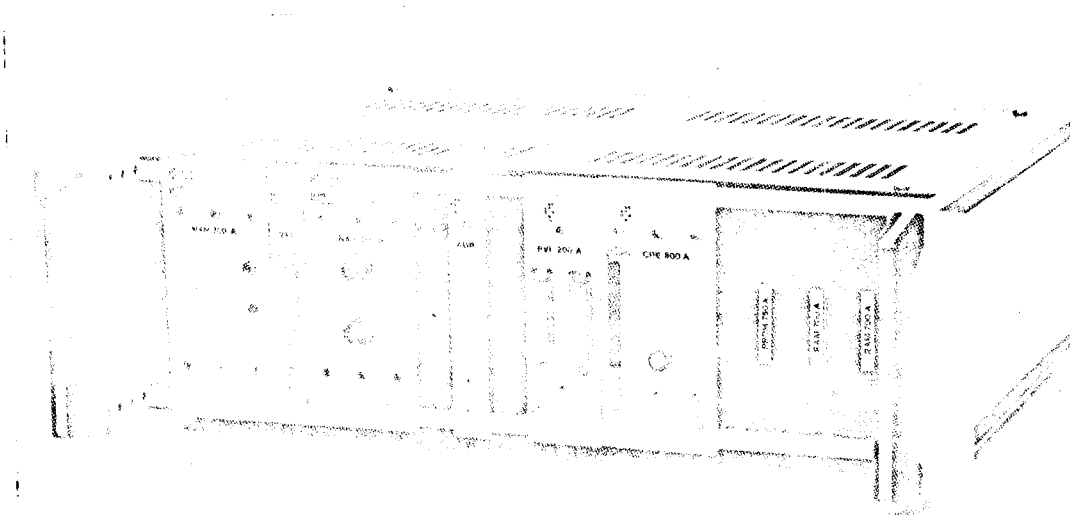
mikroprocesor: 8 bitni; spomin: 61 K 8 bitnih besed;

vhodno-izhodni del: analogni moduli kot AD pretvorniki programabilni ojačevalniki in izbiralniki signalov ...; digitalni moduli za komuniciranje s perifernimi enotami (pisalniki, kasete),

programska oprema: operacijski sistem s krmilnimi programi perifernih enot,

mehanska izvedba: standardno evropsko tiskano vezje 100 x 160 mm².

Že ta skopi niz podatkov pove, da je sistem namenjen avtomatizaciji zbiranja podatkov in upravljanju malih ali srednje velikih procesov. Dosledna modularnost sistema omogoča hitro in ekonomično projektiranje in izvedbo sestava z zahtevanimi lastnostmi.

Sistem "mikro m" je prestal svoj test v prenosni merilnici laboratorijskega tipa, pravkar ga vgrajujemo kot dopolnilo k reaktorski instrumentaciji. Uspešno se je tudi izkazal ob našem sodelovanju z industrijo pri izdelavi prototipne avtomatizacije zahtevnejšega obdelovalnega stroja.

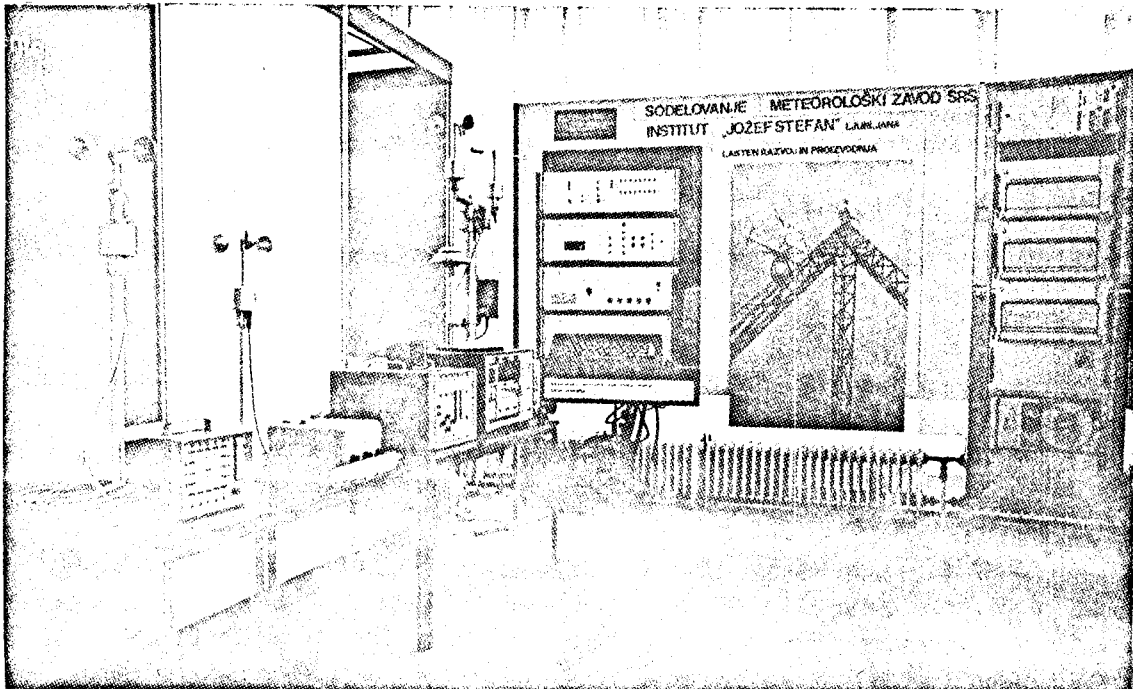
Z ozirom na osnovo, ki poudarja zanesljivost delovanja in preprostost prilagajanja potrebam procesa, pričakujemo uporabo razvitega modularnega mikroročunalniškega

sistema pri avtomatizaciji industrijskih procesov, pri raziskovalnem delu in različnih tehniških meritvah.

RAZSTAVA HIDROMETEOROLOŠKE OPREME

B. Glavič

Meteorološki zavod SR Slovenije in Hidrološki zavod SR Slovenije praznujeta letos tridesetletnico delovanja organizirane hidrometeorološke službe v Sloveniji. Ob tem slavlju je bilo v septembru v Ljubljani organizirano posvetovanje, na katerem je tudi naš inštitut dobil priznanje za tvorno sodelovanje. Ob koncu novembra pa je bila na Gospodarskem razstavišču v paviljonu "Jurček" prirejena specializirana razstava hidrološke in meteorološke opreme. Na tej razstavi je naš inštitut predstavil vrsto meteoroloških merilnih naprav, ki so nastale kot plod dolgoletnega sodelovanja z meteorološkim zavodom. Poleg njih je bilo tam tudi nekaj panojev s fotografijami naših najnovejših avtomatskih meteoroloških postaj.

Začetek sodelovanja sega v leto 1963 ko so meteorologi pri nekaterih merjenjih uporabljali radioaktivne izotope in pripadajočo merilno opremo. Malo kasneje je prišlo do tesnejšega sodelovanja pri načrtovanju, razvoju in izdelavi najrazličnejših vetro-merskih sistemov. Danes skušamo, s skupnimi napori, ob uporabi najmodernejših tehnologij, ki žal zelo hitro zastareva, vpeljati merilne metode in sisteme, ki sodijo med vrhunske dosežke na tem področju v svetu.

Na razstavi smo prikazali naslednje naše naprave: elektronsko meteorološko postajo, anemometer HPS 51, anemometer MHV 37 in daljinski vetrokaz.

Elektronsko meteorološko postajo sestavljajo dajalniki, merilniki in registrirni instrument. Z njo običajno zbiramo podatke o vetru, temperaturi zraka, zračnem pritisku, in vlažnosti zraka. Prikazana postaja, ki je prva popolna iz te serije, je vredna okrog 300.000 din in je namenjena termoelektrarni "Nikola Tesla" v Obrenovcu.

Anemometer HPS 51 je majhen, enostaven in sorazmerno cenen instrument. Pri njem zbiramo podatke o vetru na sedemnajstih elektromehaničnih števcih impulzov. Po precej dolgotrajni in dosti zapleteni obdelavi teh podatkov dobimo, med mnogimi drugimi, tudi vektorski podatek o premaknitvi zračnih gmot, kar je važen dejavnik pri študiju transporta onesnažujočih sestavin v zraku.

Anemometer MHV 37 je merilnik, ki ga širom po državi uporabljajo gradbena podjetja, turistične in tovarne žičnice, ladjedelnice itd., kot svarilni pripomoček pred premočnim vetrom, ki bi ob zamujenih varnostnih ukrepih lahko ogrožal življenja delavcev in povzročal veliko gmotno škodo.

Daljinski vetrokaz, ki deluje v kombinaciji z vetromerskim tipalnikom je napravica s katero smo vzbudili zanimanje pri celi vrsti ljudi z razno-raznih področjih. Nanj so bili zelo pozorni tudi udeleženci konference COST 72 lansko jesen v Angliji. Njegova edina pomanjkljivost je v ceni, saj smo ob sedanjem tehnološkem postopku pri izdelavi prisiljeni zanj zahtevati toliko kolikor stane barvni televizor.

Upamo, da bomo kmalu ob podobni priložnosti lahko predstavili tudi delujočo računalniško avtomatsko ekološko postajo, kjer bodo poleg meteoroloških in hidroloških podatkov ovrednoteni tudi vplivi glavnih onesnaževalcev zraka in vode.

SIMPOZIJ O ŽIVALSKIH, RASTLINSKIH IN MIKROBIALNIH TOKSINIH

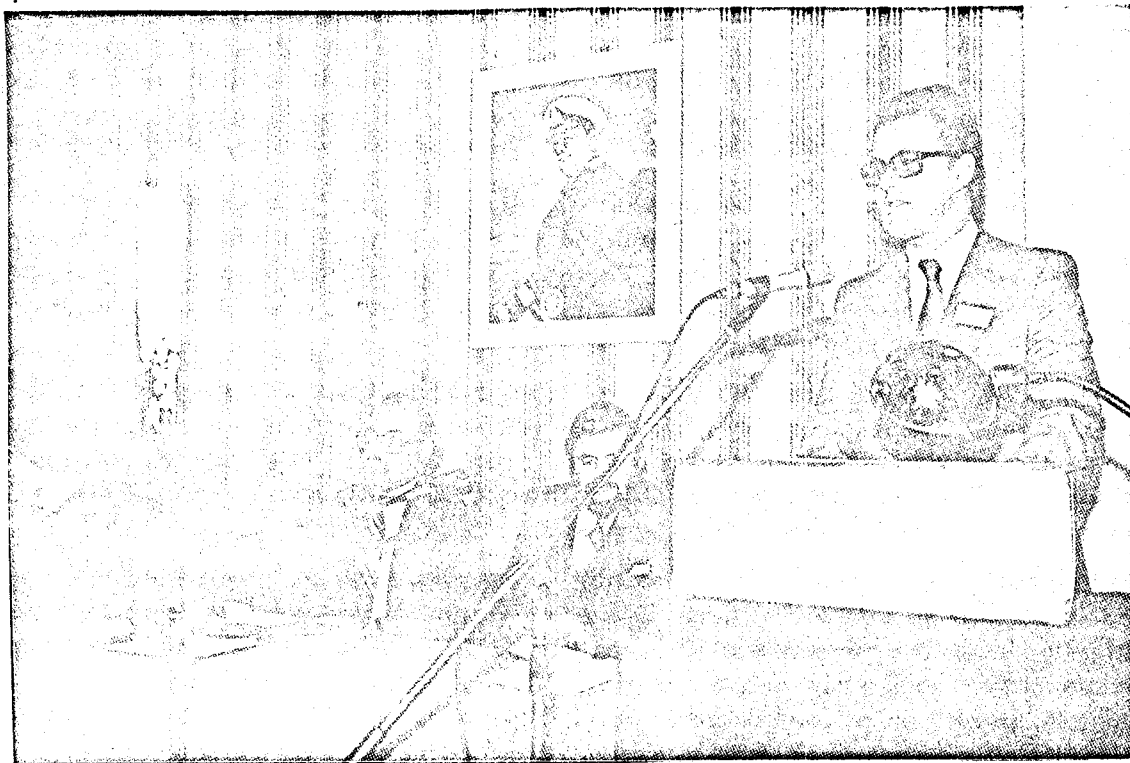
F. Gubenšek

V Portorožu je bil od 11. do 14. septembra 1977 2. evropski simpozij o živalskih, rastlinskih in mikrobnih toksinih. Simpozij je organiziral Oddelek za biokemijo IJS v sodelovanju z Biokemičnim društvom Slovenije in evropsko sekcijo Mednarodnega toksinološkega društva. Prvi tak simpozij je bil pred dvema letoma na Pasteurjevem inštitutu v Parizu.

Simpozija se je udeležilo okrog 60 raziskovalcev iz vse Evrope in Izraela. Na kongresu so prebrali okrog 50 referatov, med njimi je bilo 10 jugoslovanskih. Posamezne sekcije so obravnavale naslednja področja: biokemijo, farmakologijo in fiziologijo ter klinične in uporabne vidike raziskav živalskih toksinov. V otvoritvenem predavanju je prof. Shulov podal podroben pregled 40-letnih raziskav živalskih toksinov v Izraelu. Od povabljenih predavateljev moramo posebej omeniti prispevek prof. Hahna iz Raziskovalnega inštituta tovarne Knoll v Ludwigshafenu. Podal je podroben pregled medicinske uporabnosti 'Ancroda', preparata, ki vsebuje encim iz kačjega strupa in ki se uporablja pri zdravljenju bolezni perifernega ožilja. Avtor je nakazal tudi nekatere možnosti za bodočo uporabo tega zdravila pri zdravljenju malignih tumorjev, kjer se ga lahko uporablja kot pomožno zdravilo pri kemoterapiji. Omeniti velja tudi predavanje prof. Kochve iz Tel Aviva, ki ga je spremljal z odlično posnetim filmom o pridobivanju strupa in načinu hranjenja palestinskega sorodnika našega modrasa. Prof. Reid iz Velike Britanije je podal zanimiv pregled primerov

kačjega pika v Evropi. Ugotovil je, da znatno število pikov povzročijo kače, ki jih imajo ljudje kot domače živali in izvirajo iz raznih tropskih predelov.

Udeleženci simpozija so bili mnenja, da je simpozij v celoti uspel, pozdravili so idejo o uvedbi sekcije, ki je obravnavala aplikativne vidike raziskav in poudarjali, da je bila organizacija simpozija tako dobra, da jo bo težko prekositi pri organizaciji naslednjega simpozija, ki bo v Londonu.

Povzetke referatov bo objavila revija društva Toxicon, organizatorji pa pripravljajo zbornik, ki bo izšel kot poseben zvezek revije Periodicum biologorum, ki izhaja v Zagrebu.

Organizatorji se žele zahvaliti Raziskovalni skupnosti Slovenije, ki je simpozij gmotno podprla, pa tudi tovarni Lek, ki je z razumevanjem ugodil naši prošnji za denarno pomoč.

STROKOVNI RAZGOVOR O VARNOSTI JEDRSKIH ELEKTRARN V ZRN

J. Sušnik, R. Istenič

3. in 4. novembra je Združenje za varnost reaktorjev priredilo v Münchnu strokovni razgovor, ki je bil posvečen oceni tveganja prebivalstva ZRN v okolici jedrskih elektrarn.

V uvodnem predavanju je prof. W. Häfele, direktor IIASA (International Institute

for Applied System Analysis) govoril o možnostih in mejah napovedovanja potreb po energiji. Sistematično je privedel do zaključka, da ni pravega nadomestila za jedrsko energijo.

Štiri ključna predavanja so nato predstavila rezultate I. faze raziskav o tveganjih prebivalstva v okolici jedrskih elektrarn v ZRN. Analiza je potekala zelo podobno kot v znani ameriški Rasmussenovi študiji WASH 1400. Najprej so preverili metodologijo Rasmussenove študije, nato pa v izračunu upoštevali posebnosti zahodnonemških lokacij in reaktorjev PWR. Študija je bila namreč omejena na tlačni lahkovodni reaktor. Kot primerjalni reaktor so izbrali Biblis B, ki predstavlja najvišjo stopnjo v razvoju jedrske energetske tehnologije v ZRN. Prvi rezultati kažejo, da sproščajo tovrstni reaktorji v svojo okolico ob hudih nezgodah, ki so jih upoštevali v raziskavi, manjše količine radioaktivnih snovi od ameriških reaktorjev, ki jih navaja WASH 1400.

V zaključnem delu so podali še 2 prispevka. Zaključek prvega prispevka je, da so zaposleni v industriji in uporabniki tehničnih dobrin, ki predstavljajo velik del prebivalstva, dobro seznanjeni s tveganji, ki jih prinašajo njihove vsakdanje aktivnosti. Drugi prispevek je obravnaval pravne vidike presoje tveganja s stališča novega nemškega zakona o jedrski energiji.

Omenimo naj še nekaj zanimivih razprav po referatih: Nemci so v svoji študiji, ko so raziskovali skrajno neugodno možnost, da odpovedo vsi varnostni sistemi, ugotovili, da po stalitvi sredice odpove zadrževalni hram kasneje, kot sledi iz ameriške študije WASH 1400. Razlog za zakasnitev so ugodnejša volumska razmerja jekla in betona v zadrževalnem hramu izbranega primerjalnega reaktorja.

Predstavniki KWU je ugovarjal, ker so bile po njegovem mnenju analize tlačnih prehodnih pojavov preveč pesimistične. Navedel je zanimiv podatek, da je njihova reaktorska tlačna posoda narejena tako, da pokrov s pritrdilnimi vijaki ob prevelikem porastu tlaka "zadiha" in sprostijo del hladila, kar prepreči porušitev tlačne posode. Odgovor je bil, da so predpostavili, da ob prevelikem porastu tlaka lahko pride do zloma primarnega kroga na drugem mestu, kar bi ob pesimističnih predpostavkah končno pripeljalo do taljenja reaktorske sredice in tudi do pretalitve tlačne posode.

Nekateri udeleženci so predlagali, da bi kvantitativne zahteve glede dopustnega tveganja prebivalstva in o dopustni nezanesljivosti sistemov JE vključili v zakonske predpise kot osnovo za izdajanje lokacijskih, gradbenih in uporabnih dovoljenj. To pa bi, po mnenju drugih, zavrlo nadaljni napredek reaktorskih sistemov.

Ob konferenčni dvorani so priredili tudi razstavo informacijskega materiala, ki ga v ZRN izdajajo za obveščanje javnosti o miroljubni uporabi jedrske energije. Posebno pozornost je pritegnila knjiga R. Gerwina "Tako je z jedrsko energijo - od cepitve jedra do električnega toka".

PETI MEDNARODNI SIMPOZIJ "RAČUNALNIKI V KEMIJSKEM INŽENIRSTVU" (Visoke Tatire, Čehoslovaška, 5. - 9.10.1977)

J. Černetič

Simpozij je organiziral Institut za tehnologijo iz kraja Usti nad Labem, pod pokroviteljstvom Čehoslovaškega znanstveno tehnološkega združenja in Čehoslovaške skupnosti za industrijsko kemijo. Prejšnji tovrstni simpoziji so bili v naslednjih krajih: Usti nad Labem (1972, 1973); Gliwice (1974) in Karlovy Vary (1975).

Udeležba sodelavcev Odseka za avtomatiko in biokibernetiko IJS na simpoziju o uporabi računalnikov v kemijskem inženirstvu je pomembna zaradi tega, ker je tematika teh strokovnih srečanj zelo blizu problematiki, s katero se ukvarjamo na odseku, posebej v zvezi z nalogami za domačo procesno industrijo, npr. za tovarne Krka, Salonit, Železarne Ravne in Lek.

Tehnični program simpozija je obsegal: matematične probleme in numerične metode, matematično modeliranje in simulacijo osnovnih operacij kemijskega inženirstva, stacionarno in dinamično simulacijo kemijskih naprav ter optimiranje in vodenje kemijskih naprav.

Glede na usmeritev Odseka za avtomatiko in biokibernetiko je bila za nas najbolj zanimiva sekcija o vodenju kemijskih naprav, v kateri je naša skupina prispevala tri referate.

Naši prispevki so bili zelo ugodno sprejeti. Med diskusijo, ki je sledila, smo dodatno prikazali še nekaj diapozitivov s posnetki računalniške procesne opreme, ki smo jo izdelali na IJS za potrebe kemijske industrije.

Kot edini jugoslovanski udeleženci na simpoziju smo bili povabljeni na zaključeno razpravo o problemih vzgoje inženirjev za upravljanje kemijskih sistemov. Na tej razpravi je tekla beseda tudi o odnosu industrije do sodobnih načinov upravljanja z računalniki, pri čemer smo imeli priložnost posredovati naše lastne izkušnje iz aplikativnih nalog.

V celoti lahko ocenimo našo udeležbo na letošnjem simpoziju "Computers in Chemical Engineering" kot zelo uspešno, še posebno zato, ker smo navezali vrsto osebnih stikov z najuglednejšimi strokovnjaki iz tega področja.

INOVACIJSKA DEJAVNOST NA INSTITUTU

F. Žle

V letu 1977 je patentna komisija IJS obravnavala 11 predlogov izumov za patentno prijavo. Predloge so v mesecu in pol ocenili naši najboljši strokovnjaki kot novost. Do sedaj smo prejeli 9 potrdil o pravilno opravljenih prijavih izuma za zaščito s patentom.

Do konca novembra je institut prejel dve patentni spričevali (dr. D.Kolar in mgr. M.Buh skupaj ter dr. P.Cevc sam).

Poleg tega je komisija obravnavala še predlog za prijavo blagovne znamke za modu-

larni računalnik. Predlog je bil deležen različnih ocen, vendar ga bomo v decembru le prijavili.

Komisija ni prejela nobenega predloga tehnične izboljšave ali koristnega predloga, ki sodita v nižji razred ustvarjalnosti in zanj ni pogoj, da sta novost v svetu.

Brez vsakega zadržka lahko ugotovimo, da naša patentna komisija dela hitro. Literatura in časopisje navajajo primere, ko mine od predložitve predloga izuma za patentno zaščito do pridobitve potrdila o pravilnosti prijave tudi leto in pol. Tudi krog ocenjevalcev, ki preizkušajo ali prijava predstavlja novost, je širok in naši raziskovalci se radi odzivajo povabilu patentne komisije za sodelovanje pri izdelavi ocene. Torej zaključek: "o komisiji vse dobro". Toda, ali je zadosti, da naši raziskovalci predlagajo samo najvišje ustvarjalne dosežke za zaščito in nagrajevanje? Niso samo izumi pokazatelj uspešnosti ustvarjalnega dela. Nenehno izboljševanje raziskovalnih metod, instrumentov in delovnih naprav, izboljšanih tehnologij, ki jih lahko v celoti označimo pod skupnim imenovalcem kot tehnične izboljšave, predstavljajo velik del raziskovalnih in razvojnih naporov. V svetu je razmerje 1:50 in še več v korist slednjih. To pomeni, da delovna organizacija vzpodbuja člane kolektiva naj se trudijo za nenehno izboljševanje delovnih postopkov in organizacijo dela, kar končno povečuje storilnost, ekonomičnost in smotrnost gospodarjenja.

In kako naprej? Zakon o združenem delu v členih 2; 18, 46, 47, 265, 266, 277, 333, 440 posebej obravnava inovacijsko dejavnost kot sestavni del združenega dela. Poleg Zakona o združenem delu posebej opozarjam na "družbeni dogovor o vzpodbujanju ustvarjalnosti", ki so ga podpisale letos vse republike. Ta dogovor zavezuje delovne organizacije, da vlagajo maksimalne napore za ustvarjanje optimalne "inovacijske klime". Pri obnovi našega pravilnika o nagrajevanju izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav ter koristnih predlogov bomo izhajali iz osnov, ki nam jih dajeta gornja družbena dokumenta.

Naši sedanji zaščiteni inovacijski dosežki niso več zadovoljiv pokazatelj naše ustvarjalnosti. Naš cilj mora biti, poleg izumov, ki so najvažnejši cilj vsakega raziskovalca, tudi množica ustvarjalnih dosežkov nižjega nivoja, ki bodo dokazovali, da izboljšujemo raziskovalne metode in organizacijo dela.

Predlagam, da se preko Novic oglasio tudi raziskovalci, ki imajo uspehe v inovacijski dejavnosti in sodelujejo z industrijo, ki uporablja njihove dosežke.

KRATKE NOVICE

V okviru sobotnih predavanj so dr. M. Erjavec, sodelavec Onkološkega inštituta v Ljubljani, dr. J. Šnajder in J. Krajnik, dipl.ing., sodelavca IJS predstavili JANUS III, računalniški sistem za zbiranje in obdelavo podatkov v jedrski medicini.

JANUS III je bil razvit v sodelovanju med Laboratorijem za jedrsko elektroniko IJS in Radioizotopnim laboratorijem O.I. za potrebe jedrske medicine. Za povezavo 4 diagnostičnih merilnih naprav, tri-kanalnega renografa, eno in dvo-kanalnega scintigrafa in angerjeve kamere, je bil zgrajen modularni vmesniški sistem CAMAC, ki ustreza mednarodnim standardom. Značilnost takega sistema je v tem, da omogoča

povezavo najrazličnejših merilnih in procesnih naprav s poljubnim računalnikom. Sistem za zbiranje podatkov je zgrajen na osnovi operacijskega sistema DOS III. Ima tudi pomožni sistem, ki omogoča hkraten dostop do računalniških zmogljivosti večim merilnim napravam. Grajen je modularno in zato omogoča lahko vključevanje novih aparatov v sistem. Tudi sistem obdelovalnih programov je zgrajen modularno in mu je mogoče vgrajevati poljubne dodatke, ki jih bo narekovalo medicinsko delo. Sistem vsebuje nekaj deset med seboj kompatibilnih programov za hranjenje, aktivacijo in prenose merskih podatkov, za njihovo korekcijo in obdelavo ter za njihovo predstavitev. JANUS III že dalj časa uspešno služi pri raziskovalnem in kliničnem delu Izotopne enote Onkološkega inštituta.

Na povabilo direktorja Inštituta za reaktorske raziskave EIR v Würenlingenu v Švici prof. Gränicherja so od 17.11. do 18.11.1977 obiskali EIR sodelavci IJS: prof. B. Frlec, dr. M. Tomšič, dr. V. Dimić, mgr. Z. Marinšek in ing. L. Fabjan ter sodelavca Meteorološkega zavoda iz Ljubljane ing. Paradiž in ing. Hrček. Med obiskom so jih na predavanjih podrobno seznanili z nekaterimi projekti, na katerih trenutno delajo na EIR. Predavanja so obravnavala vpliv hladilnih stolpov na okolico, vpliv stolpov na regionalno klimo, optimalna uporaba hladilnih stolpov v jedrskih elektrarnah, delovanje suhih hladilnih stolpov pod vplivom vetra in optimizacija hladilnih elementov, HHT projekt in možnosti za ogrevanje mest, HHT-dinamiko in varnost, varnost lahkovodnih reaktorjev, razvoj goriva za hitre reaktorje ter pregled dejavnosti in organiziranosti tega inštituta.

Obiskovalci so si ogledali laboratorij za toplotno tehniko in eksperimentalno napravo, kjer ugotavljajo razne parametre v zvezi z delovanjem suhih hladilnih stolpov.

Pri vpeljevanju jedrske energije so v Švici naleteli na podobne težave kot jih imamo v Sloveniji, saj spada Švica med majhne države, ki sama ne more izdelovati jedrskih elektrarn. Zato so se vključili v razne meddržavne projekte - skupaj z Nemci, Francozi ter Kanadčani - in to dejavnost izdatno podprli z denarjem. V zadnjih letih na področju jedrske energije porabijo za raziskave in aplikacije okoli 300 milijard starih din, od tega prispeva država okoli 50 milijard. Poleg tega so združili delo na raznih projektih v inštitutu EIR, kjer je zaposlenih okoli 600 sodelavcev z letnim proračunom okoli 50 milijard din.

Od 18. do 23. septembra 1977 je bila v Leningradu četrta mednarodna konferenca o feroelektrikih. Z referati so se je udeležili B. Lavrenčič, A. Levstik, R. Pirc, B. Žekš in R. Blinc, ki je imel ob otvoritvi srečanja uvodno predavanje z naslovom "Magnetic Resonance Studies of Soft Modes and Central Modes in Hydrogen Bonded Ferroelectrics". V njem je predstavil delo ljubljanske skupine, njen prispevek na konferenci je bil po pisanju leningrajskega časopisja zelo viden.

Na konferenci je bilo več kot 600 udeležencev z nekaj 100 referati, večinoma v obliki "posterjev". V ospredju zanimanja je bil problem centralnega načina nihanja in vpliva defektov nanj. Močan poudarek je bil dan tudi uporabi feroelektrikov. Največ del s področja aplikacij je obravnavalo optične spominske elemente na osnovi fotogalvanskega efekta, piezo- in piro-električne polimerne elektrete in pa prozorno PLZT keramiko ter njeno uporabo v optoelektroniki.

Od 12. do 15. septembra 1977 je bila v Varšavi tretja mednarodna konferenca o polvodnikih z ozkimi pasovi, ki se jo je s predavanjem "High Electric Field Conduction in Space and Time Superlattices" udeležil P. Gosar. Srečanje je organiziral Institut za fiziko pri Poljski akademiji znanosti. Udeležencev je bilo okoli 150, predvsem iz Evrope, Severne Amerike in Japonske. Polprevodniki z ozkimi pasovi so znani predvsem zaradi izrednih električnih lastnosti. V teh snoveh je na primer gibljivost elektronov izredno velika. Zato tu opazamo močne magnetno-električne efekte. Zanimive in pomembne za uporabo so tudi njihove fotoelektrične lastnosti. Tem vprašanju je bil posvečen pretežni del predavanj.

Od 18.9. do 24.9.1977 je bila v Moskvi 7. mednarodna konferenca o atomski kolidaciji v trdnih snoveh, ki se jo je z referatom "High Ion Erosion Rates Produced on Various Stainless Steels and Ni-Base Alloys by He⁺ Bombardment" udeležil B. Navinšek.

Od 6.9. do 16.9.1977 se je S. Svetina udeležil seminarja o formalni analizi genske regulacije. Seminar je potekal v Bruslju. Predaval je o "Stochastic analysis of the variability of the cell cycle generation times" in se seznanil z nekaterimi naj-novejšimi izsledki študija sistemov, ki so se izkazali kot primerni pri raziskavah mehanizmov genske regulacije.

Od 12.9. do 18.9.1977 je bila v Berlinu, NDR, 13. mednarodna konferenca o pojavih v ioniziranih plinih, ki se jo je z referatom "Excitation of Ion Acoustic Waves" udeležil R. Tavzes.

M. Šentjunc se je od 25.9. do 28.9.1977 udeležila 12. Pattersonovega simpozija "ESR Studies in Malignant Diseases" v Manchestru. Imela je predavanje "Ordering and Dynamics of Phospho-Lipid Bilayers in Membranes of Normal and Transformed Cells". Simpozij je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu je bila obravnavana tematika, ki je povezana s paramagnetnimi centri, ki so vrojeni v tkivih. Pokazalo se je, da imajo meritve koncentracije nekaterih paramagnetnih centrov v krvi (železov transferin in ciruloplazmin) določeno diagnostično vrednost pri karakterizaciji različnih oblik levkemije. Poleg tega so tovrstne raziskave pomembne za razumevanje osnovnih metaboličnih procesov, ki potekajo pri patoloških spremembah v tkivih. V drugem delu je bila tema predavanj in razprav povezana z uporabo spinskih označevalcev za študij modelnih in realnih celičnih membran.

M. Schara se je udeležil konference britanske radiospektroskopske družbe v Dundeeju na Škotskem. Konferenca z naslovom "Biological Applications of Magnetic Resonance" je bila od 11.9. do 16.9. 1977. Ob tej priložnosti je M. Schara obiskal tudi univerzi v Leedsu in Glasgowu, kjer je imel vabljen predavanje "EPR of Living Cell Membranes". Na konferenci v Dundeeju je bilo največ zanimanja za delo dveh skupin iz Nottinghama, ki se ukvarjata s slikovno prezentacijo celega organizma

z vsemi podrobnostmi kot obrisi organov, podobno kot pri rentgenskih posnetkih. Seveda je princip prezentacije v tem, da različni organi ali njihovi deli vsebujejo različno količino vode oziroma je ta bolj ali manj vezana za makromolekule, kar lahko protonski spinski relaksacijski časi ločijo.

Od 26.9. do 30.9.1977 je bila v Wiesbadnu razstava Military Electronic Defence EXPO '77 (s spremljajočimi seminarji). Prireditve so se udeležili P. Cevc, F. Kogovšek, B. Lavrenčič in J. Pirš z namenom, da bi si raziskovalci IJS, ki delajo na problemih aplikacije fizike trdne snovi in elektronike, ogledali stanje na njihovem in sorodnih področjih. Prireditve je imela izredno velik obisk, po nekaterih podatkih iz 60-ih dežel. Na splošno je obiskovalec lahko dobil odgovor na katerokoli vprašanje, ker so moderni elektrooptični sistemi za vojaške potrebe tako komplicirani, da morebitna vojaška skrivnost ni prekršena s tem, da si tak izdelek obiskovalec ogleda ali ga celo fotografira.

Od 27.9. do 30.9.1977 je bila v Slančevem Brjagu v Bolgariji II. konferenca socialističnih držav o tekočih kristalih. Srečanja se je udeležil M.I. Burgar, ki je najprej podal uvodno predavanje prof. R. Blinca "Molecular Order in Biaxial Liquid Crystals", nato pa predstavil poster s področja liotropnih tekočih kristalov. Od 119 udeležencev srečanja, velika večina jih je bilo iz držav članic SEV, je bil M. Burgar edini predstavnik iz Jugoslavije.

Od 29.8. do 2.9.1977 sta se D. Jamnik in A. Likar udeležila konference "VIIIth International Conference on High Energy Physics and Nuclear Structure", ki je bila v Zürichu.

V okviru mednarodnega tehničnega sodelovanja med Grčijo in Jugoslavijo je bil J. Seliger od 8.10. do 15.10.1977 gost jedrskega raziskovalnega centra DEMOKRITOS v Atenah. Sodeloval je pri postavitvi pulznega NMR spektrometra, izdelanega na IJS, in pomagal pri uvajanju osnovnih merilnih metod NMR. Z omenjenim centrom IJS sodeluje predvsem na področju raziskav feroelektrikov z vodikovimi vezmi, fotokromskih in termokromskih substanc in plastnih perovskitnih struktur. J. Seliger je imel tudi predavanje o dvojni jedrski magnetni resonanci in njeni uporabi pri študiju tekočih kristalov.

M. Schara se je kot član jugoslovanske delegacije udeležil strokovnega sestanka opolnomočenih za projekt Biofizika SEV v mestu Kaunas v Litvi. Sestanek je bil namenjen koordinaciji raziskovalnega dela za obdobje 1978/79 na področju bioloških membran in modelov. Jugoslavija, ki se je tokrat prvič pojavila na takem sestanku, je bila predstavljena z abstraktnimi publikacijami iz leta 1976. M. Schara pa je imel seminar o raziskavah lateralnih pritiskov na membrane eritrocita.

M. Schara se je od 1.11. do 4.11.1977 udeležil seminarja o uporabi ESR spektroskopije v molekularni biologiji, ki je bil organiziran v okviru projekta Biofizika SEV, usmeritev I - raziskave konformacijskih sprememb spinsko označenih beljakovin s pomočjo ESR. Organizacijo seminarja je prevzel centralni inštitut za molekularno biologijo akademije znanosti NDR. Seminar z okrog 25 udeleženci je potekal v prijetnem okolju manjšega internata 20 km izven Berlina. M. Schara je imel predavanja "EPR of Membrane Bound Enzymes".

Od 16. do 18.11.1977 je bila v Monsu v Belgiji mednarodna konferenca "Cement and concrete admixtures and improving additives", ki se jo je udeležil G. Lahajnar. Konferenci je prisostvovalo 100 udeležencev, predstavljenih pa je bilo 21 referatov. Naš referat z naslovom "Evaluation of Various Cement Additives by Pulse NMR" je vzbudil izredno zanimanje. V razpravi, ki mu je sledila, so vodilni raziskovalci izrazili priznanje ne samo rezultatom, podanim v referatu, ampak tudi metodi sami. Pokazalo se je, da imamo trenutno primat na področju zasledovanja kinetike hidratacije cementov z metodami NMR, saj smo doslej edini kvantitativno obdelali izmerjene efekte.

Nekateri obiski v IJS:

- 29.9.1977: Dr. Peter Bachmayer, Inštitut za vzhodno in jugovzhodno Evropo, Dunaj, razgovori o znanstveno-raziskovalni dejavnosti v IJS oziroma v Sloveniji.
- 30.9. - 31.12.1977: prof.dr. R. Srinivasan, Indian Institute of Science, Bangalore, Indija. Gost je prišel pomagat pri vpeljavi novih metod za raziskave kondenzirane materije pri visokih pritiskih.
- 5.10.1977: Dr. R. Morris, G.W. Declercq, dr. M. Rajačić, ameriška člana skupnega jugoslovansko-ameriškega odbora za znanstveno tehnično sodelovanje, znanstveni ataše v Jug. ambasadi v Washingtonu (Rajačić), razgovori z izvajalci jugoslovansko-ameriških projektov.
- 8. - 10.10.1977: Prof. Donald Michie, University of Edinburgh, Machine Intelligence Research, Edinburgh: udeležil se je konference "Informatica" na Bledu, obiskal oddelek za elektroniko IJS.
- 11.10.1977: Prof.dr. A. Flessner, predstojnik Inštituta za informatiko v inženirstvu, Univerza v Bochumu, predavanje v IJS.
- 11. - 14.10.1977: Dr. G. Somogyi, Inštitut za jedrske raziskave pri madžarski akademiji znanosti v Debrecenu. Imel je predavanje in razgovore v reaktorskem oddelku IJS.
- 14.10.1977: Prof.dr. H. Gränicher, Švicarski zvezni inštitut za reaktorske raziskave v Würenlingenu. Predavanje, razgovori.
- 17. - 20.10.1977: Dr. John A. Berry, University of Glasgow, ogled IJS, predavanje v okviru odseka K-1.
- 18.10.1977: Prof.dr. E. Hecker, Nemški center za raziskave raka pri biokemijskem inštitutu v Heidelbergu. Obisk v okviru sodelovanja in izdelava raziskovalnega načrta.

- 18.10.1977: Dr. Jacques Henry Lemius, Pharmacia Fine Chemicals AB v Uppsali na Švedskem, razgovor o organizaciji kratkega tečaja separacijskih in analitskih biokemijskih metod v oddelku za biokemijo.
- 19.10.1977: Dr. G. Whitely, UG Micromass v Manchesteru, razgovor o nabavi masnega spektrometra v odseku za masno spektrometrijo.
- 24.10.1977: Dr. Luciano Fonda, Mednarodni center za teorijsko fiziko v Trstu, predavanje in konsultacije.
- 25.10.1977: Prof.dr. D.W.A. Sharp, University of Glasgow, ogled IJS, predavanje v okviru oddelka za kemijo.
- 6.-17.11.1977: Dr. Enrico Sartori, NEA, Ispra, Varese, Italija in dr. Peter Vertes, Centralni raziskovalni institut za fiziko v Budimpešti. Oba sta obiskala IJS v okviru sodelovanja med IJS in NEA-CPL.
- 13.-18.11.1977: Prof.dr. John Bailey, IKO (Institut za jedrske raziskave) v Amsterdamu. Gast je eden glavnih sodelavcev pri eksperimentih s področja osnovnih delcev, predavanje.
- 17.11.1977: Dr. Ugo Andolfato, dot.ing. Umberto Cordero, dr. Montezemolo, prof. M. Guarascio, predstavniki firme AGIP iz Milana. Predstavili smo jim tehnološke raziskave uranove rude in probleme pri cepitvah v tehnologiji predelave uranove rude, odlaganju jalovine in vpliv tehnologije na okolje. Gostje so si ogledali polindustrijsko napravo v Žirovskem vrhu.
- 20.-23.11.1977: Prof.dr. Mary Neubert, Kent State University, Kent, Ohio, ZDA, obisk v laboratoriju za fiziko trdne snovi. Gostja je eden najvidnejših strokovnjakov za področje kemije tekočih kristalov.
- 21.11.1977: Dr. Y.S.T. Rao, North Eastern Hill University, Shillong, Indija, gost oddelka za fiziko, razgovori o uporabi metode generatorskih koordinat za izračun nelokalnih potencialov pri jedrih in pri atomih.
- 21.-26.11.1977: Hatice Cakar, Univerza v Izmiru v Turčiji. Obisk v odseku za nuklearno kemijo na podlagi mednarodne izmenjave.
- 25.11.1977: Prof. G.L. Sottocasa, Institut za biokemijo Univerze v Trstu, predavanje o encimih vezanih na mitohondrije.

* * *

VSEM BRALCEM NOVIC ŽELIMO SREČNO NOVO LETO 1978!

* * *

KRATKE NOVICE I

Na predlog posebne razpisne komisije je SI na svoji 161. seji imenoval dr. Viktorja Dimica za pomočnika direktorja za obdobje naslednjih štirih let.

Znanstveni svet IJS je na svoji 78. seji izvolil v raziskovalne nazive naslednje sodelavce:

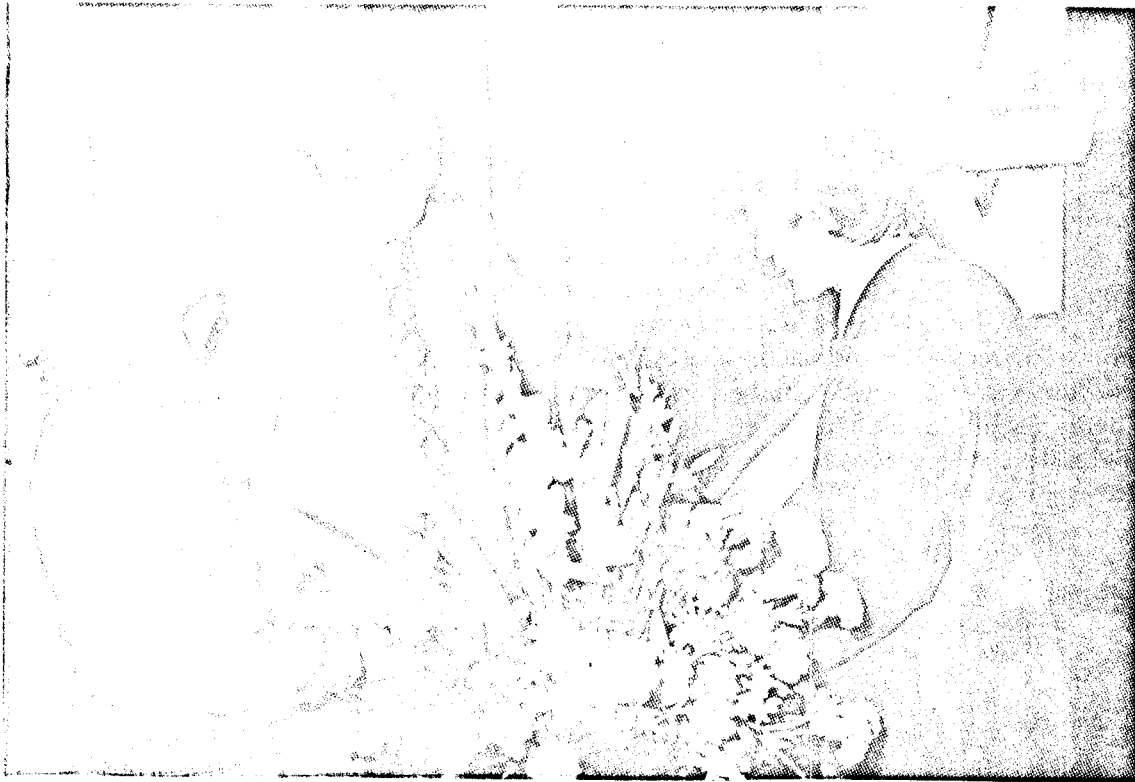
- V naziv asistent podiplomec: Božidar Blatnik, dipl.ing., iz odseka za analogno tehniko in servomehanizme; Tomaž Kranjc, dipl.ing., iz odseka za teorijsko fiziko; Slavko Pečar, dipl.ing., iz odseka za fiziko trdne snovi in Roman Trobec, dipl.ing., iz odseka za računalništvo in informatiko.
- V naziv višji asistent: mgr. Peter Petač iz odseka za kemijo fluora.
- V naziv višji asistent-podiplomec: mgr. Ana Gregorčič iz odseka za spektroskopijo; mgr. Anton Koren in mgr. Venceslav Rutar iz odseka za fiziko trdne snovi; mgr. Boris Šket iz odseka za spektroskopijo; in Peter Tancig, dipl.ing., iz odseka za računalništvo in informatiko.
- V naziv samostojni asistent: mgr. Anton Čižman in dr. Jurij Tasič iz odseka za analogno tehniko in servomehanizme.
- V naziv raziskovalni sodelavec: dr. Miha Drofenik iz odseka za keramiko in Amadej Trnkoczy, dipl.ing., iz odseka za analogno tehniko in servomehanizme.
- V naziv raziskovalni svetnik: dr. Marjan Ribarič iz odseka za teorijsko fiziko.

Ob Dnevu republike so naši dolgoletni sodelavci dobili priznanja za zvestobo Inštitutu:

Za dvajsetletno delovno dobo:

Franc Gulič
Marjan Hudnik
Izidor Kobal
Miodrag Mihailović

Rozalija Pilko
Rajko Rožman
Milan Schara

Za desetletno delovno dobo:

Metka Ančik
Bogdan Bastar
Miloš Budnar
Miha Drofenik
Janez Krajnik

Jože Lenart
Janez Lesjak
Pavel Oblak
Jože Rant
Karel Svetek

vsem iskreno čestitamo!

DVE FOTOGRAFSKI NOVICI

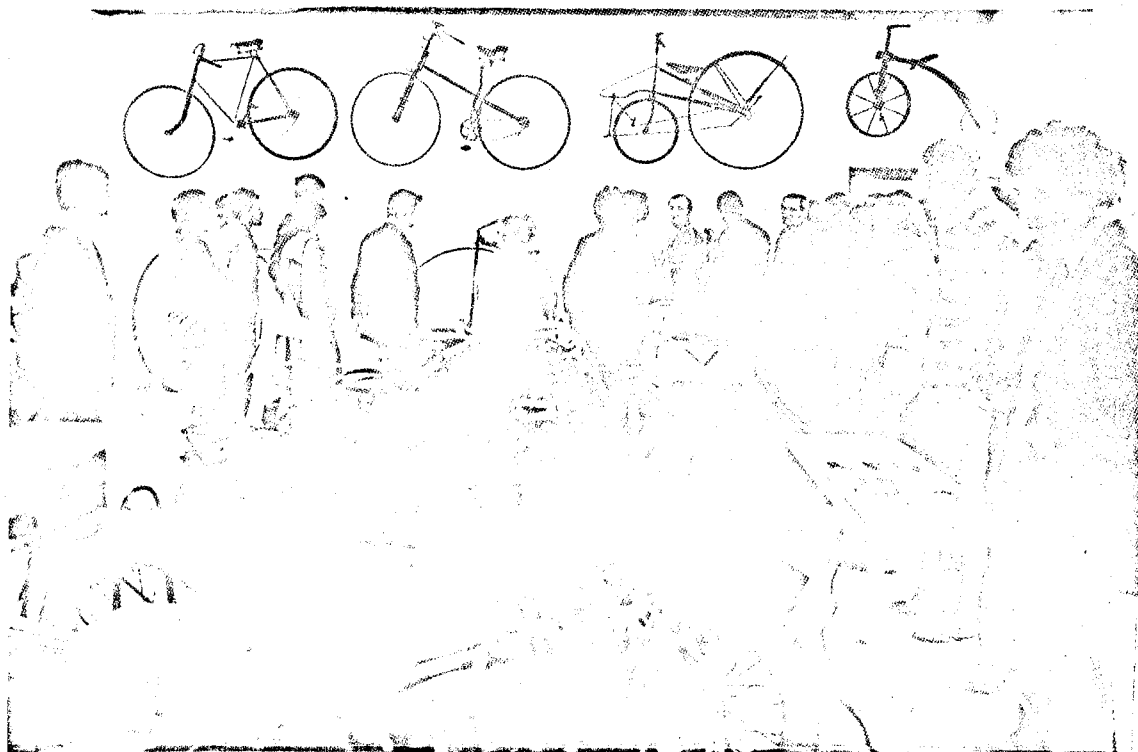
Dne 26.10.1977 so v Domu tehniških šol v Ljubljani odprli že četrto javno razstavo fotografij člana našega kolektiva Janeza Korošina, ki je v tem letu dosegel najvišji jugoslovanski naslov na področju umetniške fotografije: mojster umetniške fotografije. Vztrajnemu in požrtvovalnemu članu izrekamo najlepše čestitke.

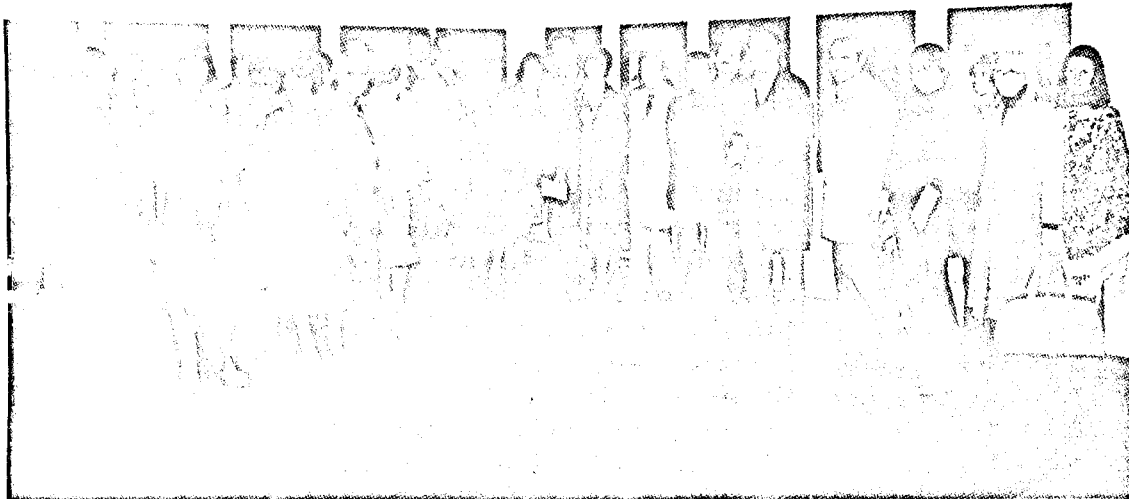
V istem času od 27.10. do 10.11.1977 je naš drugi član kolektiva, ki se s fotografijo resneje ukvarja, Marjan Smerke že tretjič javno razstavljal v Kabinetu slovenske fotografije v Kranju.

IZLETI SINDIKALNE ORGANIZACIJE IJS

V. Ivkovič

Naša sindikalna organizacija je pripravila v novembru dva izleta in sicer 5.11. v Kranj na razstavo fotografij Marjana Smerketa in 12.11.1977 v Bistru pri Vrhniku na ogled Tehniškega muzeja Slovenije. Predsednik sindikata je popeljal v dveh avtobusih okrog 120 članov našega kolektiva do gradu Bistra, kjer jih je že čakal prijazni vodič. Mrzlo, deževno vreme ni motilo institutarjev. Pod strokovnim vodstvom so si z zanimanjem ogledali res lepo urejene zbirke lesne, tehniške, lovske, gozdarske in prometne zgodovine Slovenije. Za skromno nadomestilo odpadlega piknika je sindikat organiziral tudi kosilo v prijetnem gostišču Močilnik ob izviru Ljubljaniice. Čeprav je bil izlet organiziran na delovno soboto med delovnim časom, se ga je udeležilo daleč premalo naših članov.

ŠPORTNE NOVICE

I. Sega

Čeprav sneg še vedno nekoliko okleva, so ljubitelji smučanja že prav gotovo pripravljeni na novo sezono - vsaj "modno", če že ne kondicijsko.

In kakšni so načrti sindikata in športne sekcije?

Tako kot doslej, bomo organizirali smučarske izlete za smučarje in nesmučarje v Kranjsko goro, Martuljk, na Koblo itd., skratka, na že ustaljena smučišča. Vendar lahko taka akcija nemoteno poteka le, če bodo Institutovci pokazali dovolj zanimanja za take izlete ter s pravočasno prigrasitvijo, tudi olajšali organizacijski del izletov. Namreč, zaradi "nedotakljivosti" IJS avtobusa (le zakaj?*), si je dandanes mogoče zanesljivo in po zmerni ceni zagotoviti zunanjega prevoznika le, če avtobus pravočasno naročimo (najmanj 3 dni pred izletom) in, seveda, pravočasno odpovemo (najmanj 1 dan pred izletom), saj si z neresnim poslovanjem ustvarjamo še težje pogoje nabave prevoza. V takih pogojih je tudi finančna obremenitev sindikalne blagajne, zavoljo neizkoriščenosti avtobusa kakor tudi zaradi plačanja penalov, zaradi prepozne odpovedi, le nekoliko prehuda (število odraslih izletnikov mora presegati 35 oseb).

Sedanje stanje, tako se mi zdi, je pravzaprav paradoksalno, saj je novih in predvsem mladih sodelavcev IJS veliko, se pa žal ne vključujejo v družabno-športno udejstvovanje instituta kot celote, marveč se omejujejo le na oddelek ali odsek, včasih pa še toliko ne!

Dovolj o tem.

*Da ne bo pomote: sprašujem šepetaje, dobrohotno in v neznanju ter nerazumevanju trenutne "avtobusarske" politike.

Če bo dovolj zanimanja, bomo organizirali tudi kratka tečaja v alpski in tekaški smučarski disciplini za začetnike. Slednja je zlasti primerna za tiste, ki nimajo velikih smučarskih ambicij, po zimi pa radi hodijo na sneg. Zakaj si v takem primeru ne bi nataknil smuči na noge, in prehodili brez večjih kondicijskih zahtev več deset kilometrov in pri tem uživali v prelepem zimskem pejzažu?

Naj zaključim to zbirko "če-jev" z obvestilom - koledarjem množičnih prireditev v smučarskih tekih za prihodnjo sezono (pred časom je bil objavljen tudi v dnevnem časopisju):

18.12.77	Pokljuka	Sprehod po Pokljuki: 8 in 12 km
8. 1.78	Dražgoše	Patrulja in pohod iz Železnikov v Dražgoše
22. 1.	Duplje	Smučarski pohod Kokrškega odreda: 20 in 10 km
29. 1.	Bloke	Bloški teki: 30 in 7 km
5. 2.	Ravne na K.	Mali koroški maraton: 42, 21, 12 in 10 km
26. 2.	Brdo, Ljublj.	Smučarski tekaški trim
26. 3.	Kranjska gora	III tek na Vršič
2. 4.	Pokljuka	Tek na 50 km (moški) in 20 km (ženske)
16. 4.	Komna	Plan. smuč. tek dvojic s Komne na Vogel (ali obratno)

Ženska IJS ekipa v odbojki doživlja svojo renesanso. V tekmovanju v trim ligi ljubljanskih občin, je zanesljivo odpravila s tako priznanima ekipama kot sta Ljubljanska banka (25 : 36) in ekipa PTT (22 : 43). Obenem so v preizkusni fazi tudi nova pravila - igra se na čas, z zamenjavo strani ob polčasu. Uveljavitev te spremembe bo prav gotovo prispevala k večji zanimivosti odbojke.

Dve zaporedni zmagi naše ekipe nikakor nista naključni, saj jima je botrovalo prizadevno in redno delo ter sodelovanje vseh članic ekip in 'trenerja' A. Mlinariča (redno trenirajo v dvorani o.š. Brezovica že od septembra).

OSEBNE VESTI

S. Wostner

Novi sodelavci IJS:

Dejan Sušnik
Marija Rupnik

pripravnik v odseku za knjižnico in dokumentacijo
finančni knjigovodja RRC v finančno-računovodski službi

mgr. Danilo Lasič
Janez Zajec, dipl.ing.
Bojan Brvar
Lucija Kramberger, dipl.ing.
Danilo Zavrtanik
Igor Ribič
Slavko Slavič, dipl.ing.
Darja Žunič
Martin Mali
Marinka Drobnič-Košorok, dipl.ing.
Matjaž Mihelič, dipl.ing.

asistent pripravnik v F-5
programer organizator v OUM
programer v OUM
programer pripravnik v OUM
tehnik pripravnik v Z
tehnik pripravnik v R-2
asistent pripravnik v R-1
tehnik pripravnik v B
tehnik pripravnik v E-1
asistent pripravnik v B
asistent pripravnik v F-2

Janko Polanec, ing.
Bojan Rode
Štefan Kolenko
Dušan Peček, dipl.ing.
Marta Cestnik

David Čuk, dipl.ing.
Ljubomir Kostrevec, dipl.ing.
Milorad Dušič, dipl.ing.
Ladislav Tomše-Rozin, ing.

Vrnili iz JLA:

Vito Starc, dr. med.
Zdravko Rupnik, dipl.ing.
Srečo Zakrajšek, dipl.ing.
Janez Holc, dipl.ing.
Miha Skumavc, dipl.ing.
Anton Žabkar, dipl.ing.
Darko Kavšek

Odšli iz IJS:

Jure Adrinek
mgr. Vojko Valenčič
Majda Kavčič, dipl.ing.
mgr. Štefan Stražišar
Mirko Vintar, dipl.ing.
Lilijana Stružnik
Albin Sibila
Peter Mikuš, ing.
Alojz Kerin
Marjana Žmavc
Branko Šubic, dipl.ing.
Ana Kovač

Odšli v JLA:

Uroš Aleksič, dipl.ing.
Darko Kotnik
mgr. Venceslav Rutar
Andrej Šmidovnik, dipl.ing.
Marjan Maček, dipl.ing.
Martin Lesjak, dipl.ing.
Franc Novak, dipl.ing.
Tomaž Kranjc, dipl.ing.

samostojni tehnik v F-5
tehnik pripravnik v K-1
kurir v sekretariatu
asistent pripravnik v E-4
knjigovodja II - pripravnik v finančno-računovod-
ski službi
asistent pripravnik v R-2
programer v OUM
asistent pripravnik v R-1
programer pripravnik v OUM

asistent podiplomec v F-2
asistent podiplomec v F-2
višji asistent podiplomec v K-1
asistent podiplomec v K-5
asistent pripravnik v R-2
asistent podiplomec v F-3
samostojni tehnik v R-3

tehnik v K-1
višji asistent podiplomec v E-1
asistent pripravnik v K-1
višji asistent podiplomec v B
organizator v RRC
tehnik v R-2
operater v R-3
vodja odseka za gradnje in vzdrževanje
rezkalec v delavnicah in konstrukciji
vodilni referent v INOVI
asistent podiplomec v F-2
telefonistka v sekretariatu

asistent podiplomec v R-2
tehnik v F-5
višji asistent podiplomec v F-5
asistent podiplomec v K-1
asistent podiplomec v F-3
asistent podiplomec v F-2
asistent podiplomec v E-4
asistent podiplomec v F-1

Novi vajenec v IJS:

Milan Prašnikar

vajenec v E-3

Rojstva:

Borka Džonova-Jerman-Blažič	sin
Spomenka Beseničar	hči
Branko Družina	sin
Karel Južnič	sin
Bogdan Pucelj	sin
Danica Logar	sin